

0012 - 16360

๑๖๕๘

รายงานการวิจัย

เรื่อง "ทัศนคติของชาวเขาที่มีต่อโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว"

ได้รับอนุมัติจาก

จาก

ศูนย์วิจัยและพัฒนา

โดย

งานวิจัย

ประเสริฐ

จี.ถนอม

มณฑาทิพย์

สินธุ์

พันชาติ

โรเบิร์ต

รุ่งเรืองศรี

สโรบล

ศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

กันยายน 2530

คำนำ

วัตถุประสงค์หลักของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีสองประการคือ ประการแรกผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว มีความประสงค์ที่จะทราบความต้องการและทัศนคติของประชากรเป้าหมายในเรื่องต่างๆ ที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันและความต้องการในอนาคต ประการที่สอง โครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว ได้ดำเนินการมาเป็นเวลากว่าปีแล้ว และต้องการที่จะวิเคราะห์ให้ทราบถึงทัศนคติของชาวเขาที่มีต่อกิจกรรมในโครงการพัฒนาต่างๆ เพื่อที่จะนำมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนสำหรับกิจกรรมในอนาคต ซึ่งไม่เพียงแต่ต้องการให้ประสบผลสำเร็จเท่านั้น แต่เพื่อต้องการให้เน้นกิจกรรมที่ตรงตามความต้องการของประชากรเป้าหมายด้วย

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ จึงได้ทำการสำรวจประชากรที่อาศัยในพื้นที่ของการดำเนินงานของโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าได้นำมาวิเคราะห์และเสนอแนะสำหรับกิจกรรมในโครงการต่างๆ ที่จะต้องเตรียมการต่อไปในอนาคต โดยจะอาศัยผลการวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทาง

คณะผู้วิจัยขอยอมรับว่า ไม่เคยมีประสบการณ์หรือคุ้นเคยกับเขตพื้นที่ของโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เวมาก่อน แม้ว่าคณะนักวิจัยทุกคน จะมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับชาวเขามาก่อนก็ตาม นอกจากนั้นการวิจัยครั้งนี้ยังมีข้อจำกัดด้านเวลาที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีเพียงเดือนเดียวเท่านั้นในพื้นที่ดำเนินการทั้ง 3 เขตพื้นที่ อย่างไรก็ตามผลจากการศึกษานี้ คาดว่า จะทำให้ชาวเขาในภาคเหนือของไทยได้รับความช่วยเหลือและส่งเสริมจากโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว ในทางที่ถูกต้องยิ่งขึ้น

คณะผู้วิจัยของศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความช่วยเหลือของบุคคลต่างๆ ในโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว ที่ให้ความอนุเคราะห์ในหลายๆ ด้าน ตลอดระยะเวลาที่ออกทำการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณมุนินทร์ ตวยายนต์ ผู้อำนวยการโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว Mr. Richard Mann ที่ปรึกษาอาวุโสของโครงการ อาจารย์สุนันท์ ละอองศรี หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการเกษตรและการพัฒนาชุมชน คุณไชยฤกษ์ ไตลังคะ หัวหน้าฝ่ายวางแผน และขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือช่วยเหลืออย่างดียิ่งในงานภาคสนามของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เวทุกท่านในทุกเขตพื้นที่ ซึ่งมีส่วนสำคัญทำให้งานสัมภาษณ์และการรวบรวมข้อมูลสำเร็จไปด้วยดี

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา และผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง ตลอดจนนายอำเภอจอมทอง นายอำเภอสะเมิง นายอำเภอพาน นายอำเภอแม่ใจ และนายอำเภอวังเหนือ ที่ได้อนุญาตให้คณะผู้วิจัยและเจ้าหน้าที่เข้าไปเก็บข้อมูลในเขตพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของท่าน รวมทั้งได้ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกจนเป็นผลให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่ให้ความร่วมมืออย่างดีแก่ผู้วิจัยในการสำรวจ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ค
สารบัญรูปภาพ	ง
สารบัญแผนที่	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 ระเบียบวิธีวิจัย	9
บันทึกเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	15
ลักษณะของประชากรตัวอย่างที่ทำการสำรวจ	18
การยอมรับกิจกรรมต่างๆ ของ TN-HDP	21
บทที่ 3 รายละเอียดของการวิเคราะห์	26
ตอนที่ 1 ข้าว	27
ตอนที่ 2 โครงการส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัว	37
ตอนที่ 3 การปลูกพืชนอกฤดูฤดูกาล	43
ตอนที่ 4 การปลูกพืชมันฝรั่ง	44
ตอนที่ 5 โครงการส่งเสริมการปลูกเห็ดอก	49
ตอนที่ 6 โครงการส่งเสริมการปลูกถั่วแดง	54
ตอนที่ 7 โครงการส่งเสริมการปลูกกาแฟ	63
ตอนที่ 8 โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวโพด	69
ตอนที่ 9 โครงการส่งเสริมการปลูกไม้ผลยืนต้น	75
ตอนที่ 10 ธนาคารข้าวเพื่อการบริโภค	81
ตอนที่ 11 โครงการธนาคารเมล็ดพันธุ์พืช	86
ตอนที่ 12 ธนาคารปุ๋ย	88
ตอนที่ 13 บ่อน้ำ - ประปาภูเขา	93
ตอนที่ 14 โครงการสาธารณสุขและอนามัย	97
ตอนที่ 15 โครงการพัฒนาปศุสัตว์ในหมู่บ้าน	103
ตอนที่ 16 โครงการปลูกป่าแบบประชารัฐ	108
ตอนที่ 17 หัตถ์คดีของชาวเขาที่มีต่อเจ้าหน้าที่ TN-HDP	109
ตอนที่ 18 ผื่น	112
บทที่ 4 การศึกษาทัศนคติของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อชาวเขาและต่อโครงการของ TN-HDP	118
บทที่ 5 สรุป	137
ภาคผนวก	
บรรณานุกรม	140
แบบสอบถาม	142
คณะผู้วิจัย	164
โครงร่างวิจัย	165

ขอขอบคุณชาวเขาทุกคนทุกเผ่าในพื้นที่ดำเนินการทั้ง 3 เขต ของโครงการพัฒนาที่สูงไทย-
นอร์เว ที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

และท้ายสุดขอขอบคุณ ดร.อำนาจ ทะพิงค์แก อธิการบดีมหาวิทยาลัยพายัพ ดร.คอนรัด
คิงส์ฮิลล์ รองอธิการบดีอาวุโส ดร.อนุสรณ์ คุณานุสรณ์ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และ ดร.ราญ
ฤนาท ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยพายัพที่ได้ให้ความสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้

ศูนย์วิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยพายัพ

PAYAP UNIVERSITY

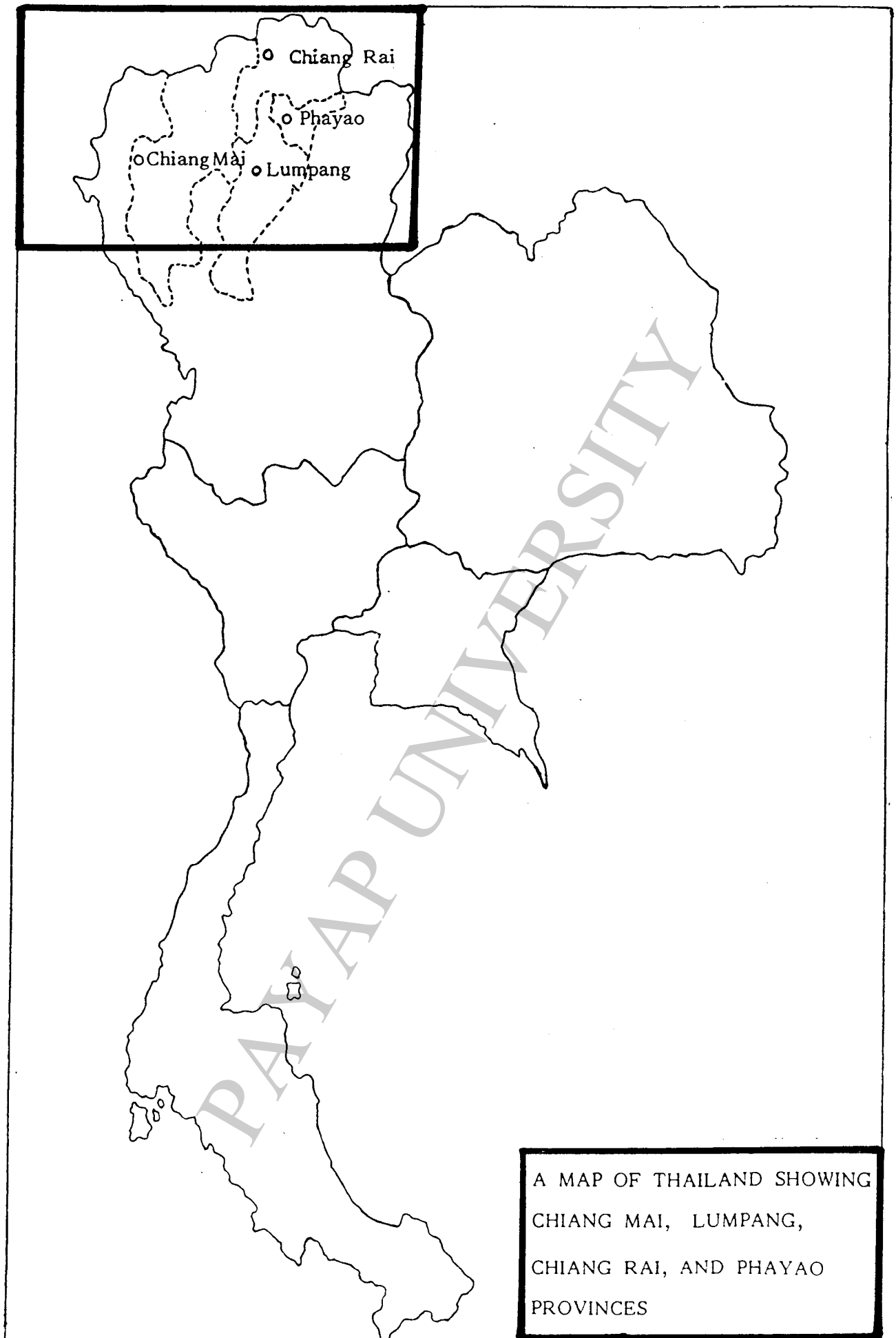
สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปที่ 1 อาคารอำนวยการ 3 ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ	14
รูปที่ 2 สำนักงานโครงการพัฒนาที่สูงไทย-เยอรมัน	14
รูปที่ 3 การอบรมพนักงานสัมภาษณ์ชาวเขาของศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ	17
รูปที่ 4 การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ชาวเขาเผ่าเย้าที่เขตแม่ล้าน-ผาแดง ของนักวิจัยจากศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ	17
รูปที่ 5 เกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง	20
รูปที่ 6 การปลูกข้าวของเกษตรกรชาวเขาในเขตพื้นที่การส่งเสริมของโครงการฯ	25
รูปที่ 7 ข้าวโพดมักจะปลูกในที่ลาดชันตามไหล่เขา	25
รูปที่ 8 เกษตรกรชาวกะเหรี่ยงพร้อมปลูกข้าวในแปลงปลูกเผือก	48
รูปที่ 9 การปลูกกะหล่ำปลีซึ่งได้รับการส่งเสริมจากโครงการพัฒนาที่สูงไทย-เยอรมัน	48
รูปที่ 10 ต้นกล้ากาแฟในแปลงเพาะชำ	62
รูปที่ 11 ข้าวโพดที่เก็บเกี่ยวแล้วถูกนำมาแขวนไว้ที่บ้าน	62
รูปที่ 12 กิ่งพันธุ์มะม่วงที่จะนำไปปลูก	74
รูปที่ 13 ฉางข้าวของธนาคารข้าวในหมู่บ้าน	74

สารบัญแนที่

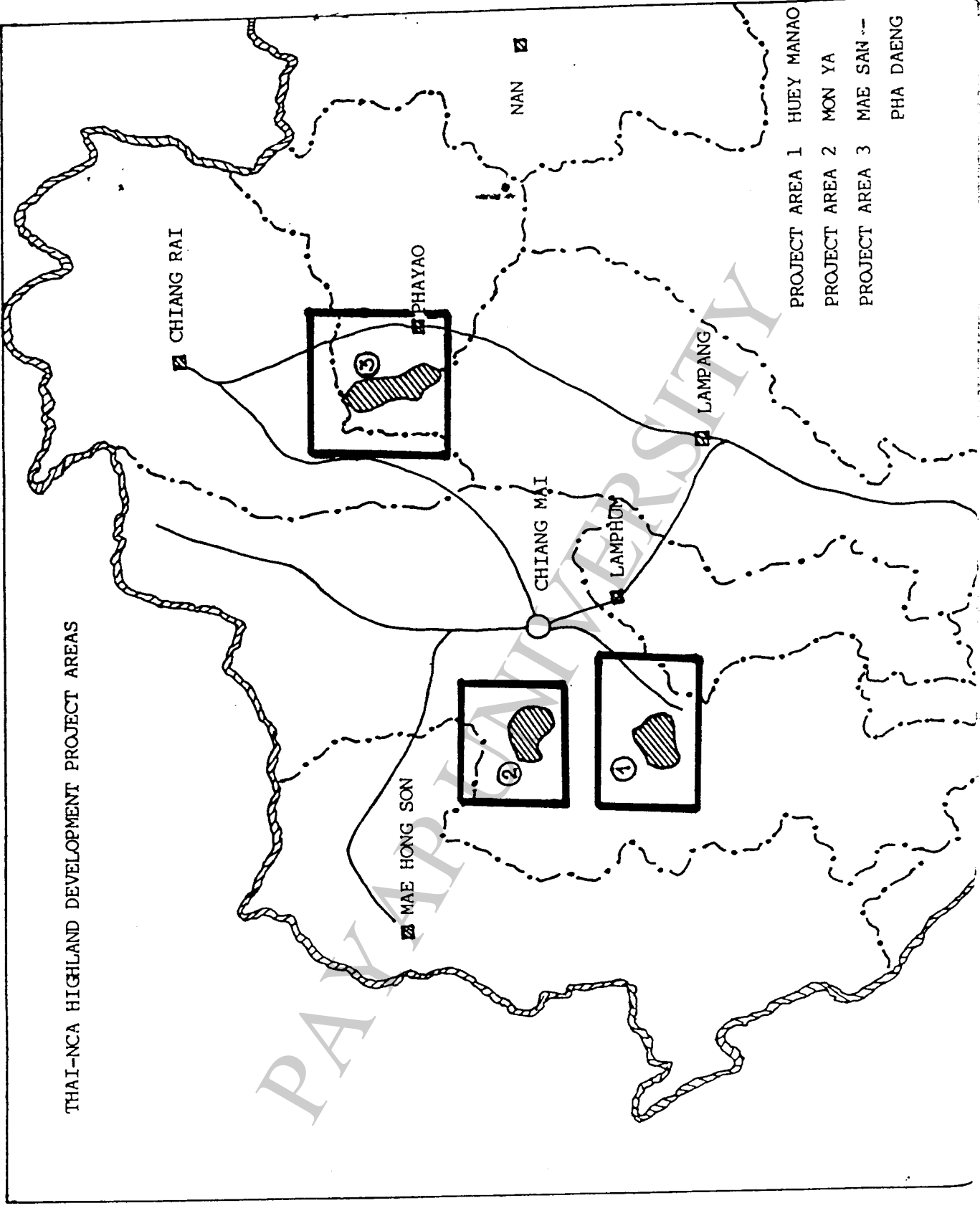
	หน้า
แผนที่ประเทศไทย	ฉ
แผนที่แสดงพื้นที่ในความรับผิดชอบของโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอรเว	ช
แผนที่แสดงพื้นที่เขตห้วยมะนาว	ช
แผนที่แสดงพื้นที่เขตม่อนยะ	ฉ
แผนที่แสดงพื้นที่เขตแม่ล้าน-ผาแดง	ญ

PAYAP UNIVERSITY

A MAP OF THAILAND SHOWING
CHIANG MAI, LUMPANG,
CHIANG RAI, AND PHAYAO
PROVINCES

THAI-NCA HIGHLAND DEVELOPMENT PROJECT AREAS

- PROJECT AREA 1 HUEY MANAO
- PROJECT AREA 2 MON YA
- PROJECT AREA 3 MAE SAN
- PHA DAENG

MAP SHOWING TN-HDP VILLAGES

HUEY MANAO AREA

Project Villages

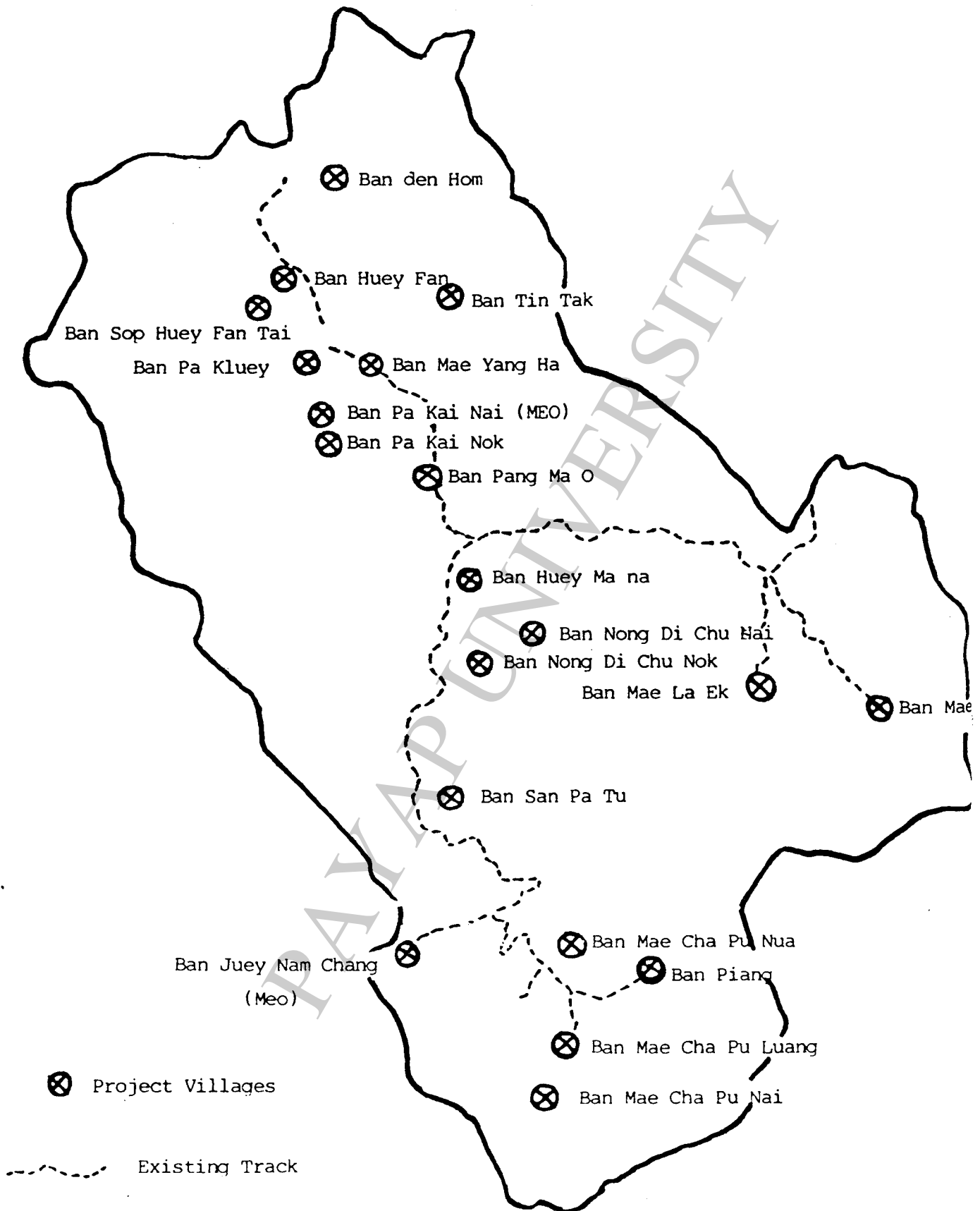
Scale = 1 : 62,500

Existing Track

MAP SHOWING TN-HDP VILLAGES

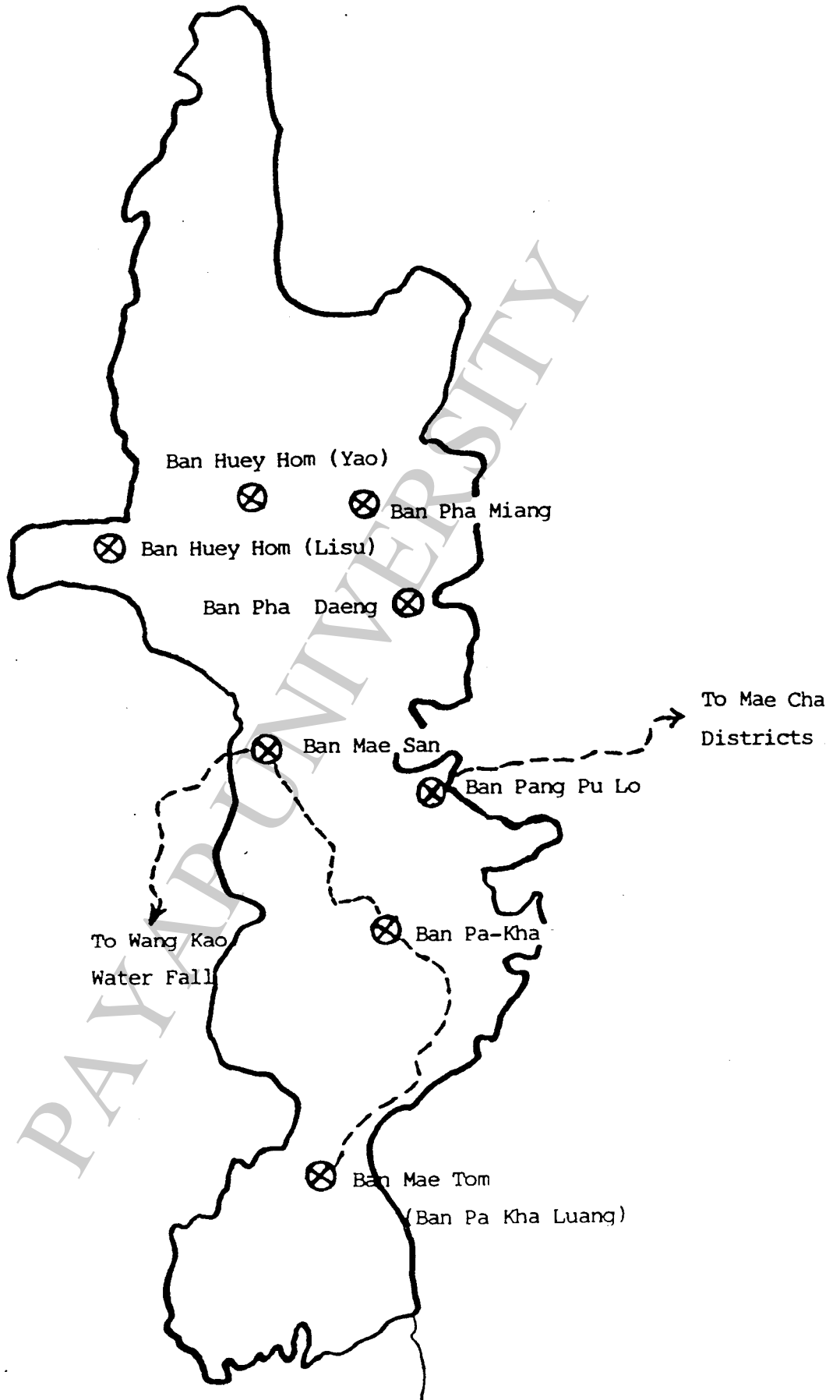
MON YA AREA

Scale = 1 : 62,000

MAP SHOWING TN-HDP VILLAGES

MAE SAN - PHA DAENG AREA

Project Villages
Scale = 1 : 62,500

- Existing Track